

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 25 kwietnia 2016 roku. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. odmówił E. J. prawa do ponownego ustalenia prawa do emerytury, wskazując, że ubezpieczona nie przedłożyła nowych dowodów ani nie ujawniono nowych okoliczności istniejących przed wydaniem decyzji, które miałyby wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokość. Organ wskazał także, że przeliczenie świadczenia zgodnie z art.53 ust.4 ustawy o emeryturach i rentach z FUS dotyczy kobiet, które 60 lat ukończyły do 31 grudnia 2008 roku, zaś ubezpieczona nabyła prawo do emerytury od dnia 1 czerwca 2010 roku w związku z osiągnięciem wieku emerytalnego – 60 lat w dniu 28 lipca 2009 roku. (decyzja k 397/398 pliku akt ZUS zainicjowanego wnioskiem z dnia 23 czerwca 2010 roku)

W dniu 4 maja 2016 roku E. J. odwołała się od powyższej decyzji wnosząc o ustalenie wysokości pobieranej przez nią wcześniejszej emerytury na „starych zasadach”, wskazując, że po przyznaniu jej wcześniejszej emerytury pozostawała w ubezpieczeniu społecznym przez okres co najmniej 30 miesięcy. Podniosła, że nie występuje o przyznanie prawa do emerytury jako nowego świadczenia, a o przeliczenie jej wysokości. (odwołanie k 2-10)

Odpowiadając na odwołanie pismem z dnia 2 czerwca 2016 roku organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując argumentację zawartą w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji. (odpowiedź na odwołanie k 14)

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

E. J., urodzona w dniu (...), wcześniejszą emeryturę – przyznaną decyzją z dnia 31 sierpnia 2004 roku na podstawie art.46 w zw. z art.29 ust.1 pkt 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS - pobierała od dnia 3 sierpnia 2004 roku. Do ustalenia podstawy wymiaru tego świadczenia przyjęto wynagrodzenie stanowiące podstawę wymiaru składek z 10 lat kalendarzowych - 1991-2000. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł 136,90 %, zastosowano kwotę bazową wynoszącą 1829,24 złotych. (decyzja k 22 pliku akt ZUS zainicjowanego wnioskiem z dnia 5 lutego 2004 roku)

Kolejnymi decyzjami ustalano wyższe wskaźniki wysokości podstawy wymiaru emerytury oraz przeliczano świadczenie po uwzględnieniu kolejnych okresów ubezpieczenia. (niesporne – decyzje w pliku akt ZUS zainicjowanego wnioskiem z dnia 5 lutego 2004 roku)

W dniu 2 czerwca 2010 roku wnioskodawczyni wystąpiła z wnioskiem o przyznanie emerytury z rekompensatą (nałóżnej – zgodnie z zawartym w druku pouczeniem - na warunkach określonych w ustawie z dnia 19 grudnia 2008 roku o emeryturach pomostowych), nie wnosząc o ustalenie kapitału początkowego. (wniosek k 1-5 pliku akt ZUS zainicjowanego wnioskiem z 23 czerwca 2010 roku)

Decyzją z dnia 30 listopada 2010 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych – I Oddział w Ł. przyznał E. J. prawo do emerytury od dnia 1 czerwca 2010 roku, przyjmując za podstawę obliczenia świadczenia kwotę składek na ubezpieczenie emerytalne oraz kapitału początkowego z uwzględnieniem waloryzacji składki i kapitału zaewidencjonowanych na koncie do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury. Tak wyliczoną podstawę podzielono przez średnie dalsze trwanie życia dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę. Emeryturę tę zawieszono jako świadczenie mniej korzystne od dotychczas wypłacanego. (decyzja k 42 pliku akt ZUS zainicjowanego wnioskiem z 23 czerwca 2010 roku)

Na dzień wydania powyższej decyzji w okresie przypadającym po dniu przyznania prawa do wcześniejszej emerytury, to jest po dniu 3 sierpnia 2004 roku wnioskodawczyni podlegała ubezpieczeniom społecznym przez okres powyżej 30 miesięcy. Wymienione okresy organ rentowy zaliczył do stażu pracy. (niesporne)

Prawomocną decyzją z dnia 1 września 2011 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych odmówił ubezpieczonej prawa do rekompensaty przysługującej na podstawie ustawy o emeryturach pomostowych. (decyzja k 9/10 pliku akt ZUS zainicjowanego odwołaniem z dnia 12 września 2011 roku)

Organ rentowy kolejnymi decyzjami przeliczał wysokość przyznanego świadczenia przyjmując dotychczasową podstawę wymiaru emerytury wcześniejszej i dotychczasowy wskaźnik wysokości podstawy wymiaru, uwzględniając dalsze okresy składkowe. (niesporne – decyzje - w pliku akt ZUS zainicjowanego wnioskiem z 23 czerwca 2010 roku)

W dniu 29 marca 2016 roku wnioskodawczyni wniosła o ustalenie na „starych zasadach” emerytury z zachowaniem tej samej podstawy wymiaru, co pobierana przez nią od dnia 3 sierpnia 2004 roku emerytura wcześniejsza i przyjęcie aktualnej kwoty bazowej w części socjalnej wynoszącej 24%, wskazując, że do dnia ukończenia 60. roku życia (28 lipca 2009 roku) podlegała ubezpieczeniu społecznemu ponad 30 miesięcy. (wniosek k 285/286 pliku akt ZUS zainicjowanego wnioskiem z 23 czerwca 2010 roku)

Powyższych ustaleń Sąd dokonał na podstawie wskazanych wyżej dowodów z dokumentów, niespornych między stronami.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie jest zasadne.

Zgodnie z art.114 ust.1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz.U z 2016 roku, poz. 887 z późn. zm.), prawo do świadczeń lub ich wysokość ulega ponownemu ustaleniu na wniosek osoby zainteresowanej lub z urzędu, jeżeli po uprawomocnieniu się decyzji w sprawie świadczeń zostaną przedłożone nowe dowody lub ujawniono okoliczności istniejące przed wydaniem tej decyzji, które mają wpływ na prawo do świadczeń lub na ich wysokość.

Przepis powyższy ma zastosowanie w przedmiotowej sprawie.

Bezspornym bowiem w sprawie jest fakt, że dopiero w dniu w dniu 29 marca 2016 roku wnioskodawczyni złożyła wniosek o ustalenie na „starych zasadach” emerytury z zachowaniem tej samej podstawy wymiaru, co pobierana przez nią od dnia 3 sierpnia 2004 roku emerytura wcześniejsza i przyjęcie aktualnej kwoty bazowej w części socjalnej wynoszącej 24%, wskazując, że do dnia ukończenia 60. roku życia (28 lipca 2009 roku) podlegała ubezpieczeniu społecznemu ponad 30 miesięcy, przedkładając dokumenty potwierdzające tę okoliczność.

Przechodząc do dalszych, merytorycznych rozważań wskazać należy, że podstawę wymiaru emerytury dla ubezpieczonego, który wcześniej miał ustalone prawo do emerytury (prawo do tego samego rodzaju świadczenia) w niższym wieku emerytalnym zawsze stanowi podstawa wymiaru wcześniej przyznanego świadczenia emerytalnego, tyle że w wysokości uwzględniającej rewaloryzację oraz wszystkie kolejne waloryzacje przypadające w okresie następującym po ustaleniu prawa do wcześniejszej emerytury (art. 21 ust. 2 pkt 1 w zw. z art. 21 ust. 1 pkt cytowanej ustawy).

W sprawie bezsporne pozostaje także, że organ rentowy wydając decyzję z dnia 30 listopada 2010 roku przyznającą E. J. prawo do emerytury od dnia 1 czerwca 2010 roku nie uwzględnił unormowania przewidzianego w przepisie art. 21 ust. 2 pkt 1 w zw. z art. 21 ust. 1 pkt cytowanej ustawy, ustalając za podstawę obliczenia świadczenia kwotę składek na ubezpieczenie emerytalne oraz kapitału początkowego z uwzględnieniem waloryzacji składki i kapitału zaewidencjonowanych na koncie do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury, pomimo braku złożenia przez ubezpieczoną wniosku o ustalenie kapitału początkowego i – co ważniejsze – pomimo braku złożenia przez ubezpieczoną wniosku o ustalenie prawa do emerytury. Wniosek E. J. z dnia 2 czerwca 2010 roku dotyczył bowiem żądania przyznania emerytury z rekompensatą (nie emerytury).

W sprawie niniejszej wnioskodawczyni żąda przeliczenia emerytury na podstawie art.53 ust.4 cytowanej ustawy w warunkach pozostawania w ubezpieczeniu co najmniej 30 miesięcy po nabyciu prawa do emerytury przyznanej od 3 sierpnia 2004 roku.

Sposób ustalania wysokości emerytury określa art.53 ust.1 powołanego aktu, zgodnie z którym emerytura wynosi: 24% kwoty bazowej, o której mowa w art.19, z zastrzeżeniem ust. 3 i 4, oraz po 1,3% podstawy jej wymiaru za każdy rok okresów składkowych i po 0,7% podstawy jej wymiaru za każdy rok okresów nieskładkowych.

Dla osoby, która wcześniej miała ustalone prawo do emerytury, emeryturę - w myśl art.53 ust.3 ustawy - oblicza się od tej samej kwoty bazowej, którą ostatnio przyjęto do ustalenia podstawy wymiaru, a następnie emeryturę podwyższa się w ramach waloryzacji przypadających do dnia nabycia uprawnień do emerytury.

Jak zaś stanowi przepis art.53 ust.4 - przepisu ust. 3 nie stosuje się, jeżeli zainteresowany po nabyciu uprawnień do świadczenia, którego podstawę wymiaru wskazał za podstawę wymiaru emerytury, podlegał co najmniej przez 30 miesięcy ubezpieczeniu społecznemu lub ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym.

W ocenie Sądu rozpoznającego przedmiotową sprawę powyżej cytowane regulacje stosuje się w stosunku do osoby, która nabyła prawo do emerytury na podstawie art.46 cytowanej ustawy. Umieszczenie przepisu art.53 w rozdziale 4 dotyczącym ustalania wysokości emerytur, o których mowa w art. 27-50e odnosi się bowiem także do osób urodzonych po dniu 31 grudnia 1946 roku, którym przyznano świadczenie na podstawie art.46 w zw. z art.29 cytowanej ustawy.

Za niezasadny uznać więc należy argument organu rentowego, że ustalenie wysokości emerytury w oparciu o przepisy art.53 ust.4 ma zastosowanie tylko do kobiet urodzonych przed dniem 1 stycznia 1949 roku.

W tej sytuacji, gdy ustalono iż wnioskodawczyni po nabyciu uprawnień do wcześniejszej emerytury do daty osiągnięcia wieku emerytalnego podlegała przez co najmniej 30 miesięcy ubezpieczeniu społecznemu lub ubezpieczeniu emerytalnemu i rentowym, spełnione zostały przesłanki do ustalenia wysokości emerytury przy uwzględnieniu art.53 ust.3 i 4, czyli przy uwzględnieniu w części socjalnej świadczenia kwoty bazowej obowiązującej w dacie złożenia wniosku.

Stosownie zaś do art.133 ust.1 pkt 1 w razie ponownego ustalenia przez organ rentowy prawa do świadczeń lub ich wysokości, przyznane lub podwyższone świadczenia wypłaca się, poczynając od miesiąca, w którym powstało prawo do tych świadczeń lub do ich podwyższenia, jednak nie wcześniej niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek.

Przeliczenie, zgodnie z art.133 ustawy, winno nastąpić od 1 marca 2016 roku to jest od miesiąca, w którym wnioskodawczyni zgłosiła wniosek o przeliczenie świadczenia.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji wyroku.